

8 Kongregacja Generalna
13 października 2023 r.

Współodpowiedzialni w misji

Wprowadzenie do modułu 3

Kard. Jean-Claude Hollerich
Relator Generalny

Dzień dobry wszystkim i witamy z powrotem w naszej Sali, gotowi do ponownego rozpoczęcia wspólnej wędrówki. Nasza podróż jest nietypowa, ponieważ zmusza nas do siedzenia przez cały dzień. A jednak, jeśli spojrzymy wstecz, myśląc o dniu, w którym spotkaliśmy się na czuwaniu ekumenicznym - nie minęły nawet dwa tygodnie! - Myślę, że wszyscy zgodzimy się, że przeszliśmy razem długą drogę.

Fizycznie, wczoraj szliśmy razem w naszej pielgrzymce, która pozwoliła nam wejść w bliższy kontakt z chrześcijanami pierwotnej wspólnoty, a zwłaszcza z męczennikami, którzy oddali swoje życie, abyśmy mogli wierzyć. Ta wiara w jednego Pana jednoczy nas z nimi; jesteśmy częścią tego samego Kościoła i dzielimy tę samą misję: głoszenia światu Dobrej Nowiny Ewangelii, miłości i miłosierdzia Boga wobec całej ludzkości, a nawet całego stworzenia. Męczennicy i wierni, którzy odeszli przed nami, są z nami, gdy celebруем Eucharystię, tak jak to uczyniliśmy w Bazylice. Ich modlitwa podtrzymuje nas i możemy poczuć, że idą z nami: Synod angażuje cały Kościół, który obejmuje wierzących w Chrystusa z każdego miejsca i czasu. Ponieważ Kościół jest pielgrzymującym Ludem Bożym na przestrzeni wieków, potrzebuje manny na pustyni, podobnie jak lud Izraela. Mamy jednak coś lepszego niż mannę: jesteśmy włączeni w komunię z naszym Panem Jezusem Chrystusem, ukrzyżowanym i zmartwychwstałym.

W jedności z całym Kościołem wchodzimy teraz w pracę wyznaczoną na kilka następnych dni, w nasz trzeci moduł, poświęcony sekcji B2 *Instrumentum laboris*. Jak już się dowiedzieliśmy, każda sekcja, a zatem każdy moduł, ma tytuł, któremu towarzyszy pytanie, które pokazuje nam, na czym powinniśmy skupić naszą uwagę, aby się nie zgubić. Tytuł i pytanie, które będą nas prowadzić przez kilka następnych dni to: "Współodpowiedzialni w misji: Jak możemy lepiej dzielić się darami i zadaniami w służbie Ewangelii?".

Naszym tematem jest zatem misja. Na wszystkich poziomach procesu synodalnego bardzo wyraźnie powiedziano, że "Kościół synodalny jest Kościołem posłanym na misję". Polecenie Pana dane apostołom rozciąga się na wszystkich członków naszego apostołowskiego Kościoła.

Nie jest to pierwszy raz, kiedy napotykaemy temat misji podczas naszej podróży. Wręcz przeciwnie, nieustannie pojawiał się on w pracy nad drugim modułem:

komunia nie zamyka się w sobie, ale jest pobudzana do misji; jednocześnie celem misji jest właśnie poszerzenie zakresu komunii, umożliwiając coraz większej liczbie osób spotkanie Pana i przyjęcie Jego wezwania do bycia częścią Jego Ludu. Z pracy ostatnich kilku dni możemy wziąć przykład, aby podkreślić perspektywę, z której będziemy zastanawiać się nad misją. Kilku prelegentów mówiło o "cyfrowym kontynencie". Wielu z nas postrzega internet po prostu jako narzędzie ewangelizacji. Tymczasem jest on czymś więcej. Zmienia on nasz sposób życia, postrzegania rzeczywistości i utrzymywania relacji. W ten sposób staje się nowym terenem misyjnym.

Tak jak Franciszek Ksawery wyruszył na nowe ziemie, czy jesteśmy gotowi i chętni, by popłynąć w kierunku tego nowego kontynentu? Większość z nas nie może być przewodnikami w tych nowych kontekstach misyjnych ... musimy być prowadzeni przez ludzi, którzy zamieszkują kontynent cyfrowy. W większości przypadków my, biskupi, nie jesteśmy pionierami tej misji, ale tymi, którzy uczą się na ścieżce wytyczonej przez młodszych członków Ludu Bożego. Więcej na ten temat usłyszymy później. W każdym razie ten przykład pomaga nam zrozumieć, dlaczego tytuł mówi o współodpowiedzialności za misję: wszyscy ochrzczeni są powołani i mają prawo uczestniczyć w misji Kościoła, wszyscy mają do wniesienia niezastąpiony wkład. To, co dotyczy kontynentu cyfrowego, dotyczy także innych aspektów misji Kościoła.

Jest to horyzont, w którym umieszczono pięć arkuszy roboczych dla sekcji B2. Każda grupa zajmie się tylko jednym z nich, ufając pracy innych *Circuli Minores* nad pozostałymi arkuszami, których owocami podzielimy się na sesji plenarnej. Pierwszy arkusz dotyczy potrzeby pogłębienia znaczenia i treści misji, która w naszym Kościele jest przekazywana za pomocą wielu języków i obrazów. Jest to kolejna różnorodność, którą jesteśmy wezwani przyjąć jako dar, który czyni nas bogatszymi. Misją Kościoła jest głoszenie Ewangelii, począwszy od kerygmatu. Ta misja nie ogranicza się tylko do naszych ust, ale musi pojawiać się w różnorodnych wymiarach naszego codziennego życia. Do misji Kościoła należy zaangażowanie na rzecz ekologii integralnej, walka o sprawiedliwość i pokój, opcja preferencyjna na rzecz ubogich i peryferii oraz gotowość do otwarcia się na spotkanie ze wszystkimi.

Drugi arkusz koncentruje się na posłudze w Kościele. Ponownie usłyszymy kilka świadectw. Chciałbym zatrzymać się nieco dłużej nad pozostałymi trzema arkuszami, ponieważ Zgromadzenie takie jak nasze musi być bardzo ostrożne w ich rozpatrywaniu. Jako członkowie Ludu Bożego, wszystkie tematy *Instrumentum laboris* dotyczą nas i dotykają nas. Ale te trzy czynią to w sposób szczególny. W rzeczywistości, w odniesieniu do tych trzech tematów, każdy z nas jest osobą prezentującą pewien punkt widzenia, który jest niezbędny, ale aby skutecznie zająć się tymi tematami, jesteśmy również wezwani do uświadomienia sobie własnej stronniczości. Najlepszym sposobem na zrozumienie, co mam przez to na myśli, jest przejrzenie trzech arkuszy roboczych.

Większość z nas to mężczyźni. Ale mężczyźni i kobiety otrzymują ten sam chrzest i tego samego Ducha. Chrzest kobiet nie jest gorszy od chrztu mężczyzn. Jak możemy sprawić, by kobiety czuły się integralną częścią tego misyjnego Kościoła? Czy my, mężczyźni, dostrzegamy różnorodność i bogactwo charyzmatów, którymi Duch Święty obdarzył kobiety? Czy też sposób, w jaki działamy, często zależy od naszego wcześniejszego wykształcenia, wychowania i doświadczenia rodzinnego lub uprzedzeń i stereotypów naszej kultury? Czy czujemy się ubogaceni czy zagrożeni, gdy dzielimy naszą wspólną misję i gdy kobiety są współodpowiedzialne za misję Kościoła, na podstawie łaski naszego wspólnego chrztu?

Oprócz tego, że jesteśmy mężczyznami, większość z nas jest również wyświęconymi szafarzami. W Ludzie Bożym są także inne elementy, inne charyzmaty, inne powołania i inne posługi. Jaka jest relacja między posługą święceń a innymi posługami chrzcielnymi? Wszyscy znamy obraz ciała, którego używa święty Paweł. Czy jesteśmy gotowi zaakceptować, że wszystkie części ciała są ważne? Czy jesteśmy gotowi zaakceptować, że Chrystus jest głową ciała i że ciało może funkcjonować tylko wtedy, gdy każda część odnosi się do głowy i do innych części? Czy ciało naszego Kościoła może działać w harmonii, czy też jego części skracają się we wszystkich kierunkach?

Ostatni arkusz dotyczy biskupów, których posługa z woli Pana buduje komunie Kościoła. Jak należy ją odnawiać i promować, aby była sprawowana w sposób właściwy dla Kościoła synodalnego? Większość z nas jest biskupami. To pytanie nie może nie być dla nas szczególnym wyzwaniem, ponieważ odpowiedź będzie miała bezpośredni wpływ na nasze codzienne życie, na sposób, w jaki zarządzamy naszym czasem, na priorytety naszej agendy, na oczekiwania Ludu Bożego wobec nas i na sposób, w jaki pojmujemy naszą misję.

Musimy być świadomi stopnia i intensywności naszego zaangażowania. A kiedy jesteśmy tak bardzo zaangażowani w konkretną kwestię lub rzeczywistość, potrzebujemy jeszcze więcej odwagi, aby zrobić krok wstecz, aby autentycznie słuchać innych, zrobić w sobie miejsce na ich słowo i zapytać, co Duch sugeruje nam za ich pośrednictwem. Dotyczy to sposobu, w jaki słuchamy tych, którzy nie są biskupami, a zatem są nosicielami innego punktu widzenia, ale także innych biskupów, ponieważ ostatecznie każdy z nas ma swój własny sposób bycia biskupem. Dzielenie się własnym doświadczeniem biskupstwa i tym, jak zmieniało się ono w czasie, może być bardzo pomocne.

Robienie miejsca na słowa drugiej osoby jest celem, który musimy nadal kultywować w tych dniach, gdy metoda rozmowy w Duchu Świętym staje się nam bardziej znana. Moderatorzy donoszą, że przeciętnie *Circuli Minores* mają trudniejszy czas podczas drugiej rundy. Jest to dokładnie ten moment, w którym każda osoba jest wzywana na chwilę do odłożenia na bok swojego punktu widzenia, własnego myślenia, aby zwrócić uwagę na rezonans, jaki wzbudza w niej słuchanie innych. Nie jest to przedłużenie pierwszej rundy, ale okazja do otwarcia się na coś nowego, coś, o czym

być może nigdy nie myśleliśmy w ten sposób. Jest to dar, który Duch ma w zanadrzu dla każdego z nas. Ta sama uwaga poświęcona słuchaniu musi być kontynuowana podczas Kongregacji Generalnych: jak często przypominano nam w ciągu ostatnich kilku dni, wolne wypowiedzi powinny wyrażać rezonans ze spostrzeżeniami dzielonymi przez grupy bezpośrednio przed nimi. Z tego powodu ważne będzie, aby raporty *Circuli Minores* i wystąpienia sprawozdawców w coraz większym stopniu przedstawiały punkty zbieżne i rozbieżne, ale przede wszystkim pytania, które należy zbadać i propozycje konkretnych kroków, które należy podjąć w nadchodzącym roku.

Jak widzieliście, w tym module dotykamy niektórych kluczowych punktów naszego Synodu. Nie udzielajmy pochopnych odpowiedzi, które nie uwzględniają wszystkich aspektów tych trudnych pytań. Mamy teologów, z którymi możemy się skonsultować, i mamy czas na modlitwę i pogłębienie pytań, które teraz identyfikujemy, aby dojść do konkluzji podczas drugiej sesji w październiku 2024 roku.

Dziękuję Panu za każdego z nas, za nasze osobiste doświadczenie, za naszą posługę, za kroczenie z Chrystusem w czasach, które nam przypadły. Dziękuję również tym, którzy pomagają nam kontynuować tę refleksję: Matce Ignazii Angelini z jej biblijnymi spostrzeżeniami, prof. Carlosowi Galli z teologicznymi spostrzeżeniami i tym, którzy po nich ofiarują swoje świadectwa. Pomagają nam oni zagłębić się w tematy i pytania, a przede wszystkim nadać im ramy. W świetle tego, co usłyszymy w tej sesji wprowadzającej, każdy może zrewidować przemówienie, które przygotował na pierwszą rundę *Circuli Minores* tego popołudnia.

Życzę każdemu z nas i całemu Zgromadzeniu owocnego słuchania Ducha Świętego.